Item no. 2. : Presentation of the Annual Report for the year 2008-2009

A) Barrister Balasaheb Khardekar Library

10.1 Annual Report of the Library for 2008-09

GENERAL:

Allocation of funds for procurement of books and journals was as below during the year under report.

(A) UNIVERSITY FUNDS:

A provision of Rs. 35,00,000=00 from University Funds had been made for purchase of books and journals during the year 2008-09. Out of this fund an amount of Rs. 30,00,000=00 for purchase of periodicals and Rs. 5,00,000=00 for purchase of books was available. From this fund Rs.478=00 utilized for purchase of books.

(B) <u>University Grants Commission (XI Plan) Funds:</u>(Year-2008-09)

In addition, an amount of Rs. 19,58,526=00 was available from U.G.C. Funds. Out of these funds, Rs. 17,03,041=00 utilized for procurement of Periodicals & Rs. 2,55,485=00 utilized for purchase of books.

10.2 (A) LIBRARY COLLECTION:

The library collection (including non-book materials), as on 31/03/2009 is as follows:

<u>Books</u>	Bound	<u>Manuscripts</u>	Theses/	Reports	<u>Total</u>
	<u>Journals</u>		Dissertations		
2,48,502	32,698	6,923	8,567	6,682	3,03,372

[B] <u>ADDITIONS DURING THE YEAR:</u>

The number of books added to the Library by way of purchase from University/UGC Funds were 559. The books purchased through Contingency Grants were 3,023 and by donation the numbers of books received were 191. During the year under report total 3,773 books were added to the library collection.

The departmentwise split-up of purchased books is as follows:

Sr.	Name of the Department	Books
No.		
1.	Botany	10
2.	Biochemistry	7
3.	Mathematics	22
4.	Statistics	12
5.	Physics	25
6.	Zoology	22
7.	Environmental Science	9
8.	Computer Science	57
9.	Geography	16
10.	Economics	25
11.	History	17
12.	Sociology	17
13.	Library & Inf. Science	3
14.	Journalism	5
15.	Education	10
16.	Commerce &	37
	Management	
17.	Political Science	14

Sr.	Name of the	Books
No.	Department	
18	English	33
19	Marathi	23
20	Hindi	32
21	Electronics	16
22	Foreign Language	14
23	Biotechnology	12
24	Law	20
25	Industrial Chemistry	3
26	General	88
27	Music & Dramatics	10
-		
	Total:	559

B] <u>Contingency Grants:</u>

 $3023\ books$ were purchased from the following research projects/ other schemes / other courses and research schemes.

(I) Soc	ial Sciences/ Humanities		
1 ⁰	Center of Social Exclusion and Inclusive Policy	22	Tourism
2 ¹⁷	Distance Education(IGNOU)		
3 ¹⁷	Economics UGC SAP DRS		
4 ^च	English UGC Minor Research Research Project [Dr.M.L.Jadhav]		(II) Sciences
5₫	Economics Major Research Project— [Dr.V.B.Jugale]	23	BOTANY-UGC DRS-SAP
6¤	Economics Major Research Project (Unstable AgricultureDr.Dandage)	24	Chemistry UGC SAP-DRS
7 ^u	Gandhian Studies Centre (UGC)	25	NBHM [Mathematics]
80	Geography UGC-minar research project (Dr. D.H.Pawar)	26	M. Tech in Computer Science (University Fund)
9ॻ	HISTORY- Major Research Project - UGC - (Dr.P.A.Patil)	27	PHYSICS- UGC SAP DRS
10 ¹⁰	LAW- Major Research Project	28	Physics [ASSIST PROGRAMME]
11 ⁰	MARATHI- UGC Major Research Project (Dr.V.Shinde)	29	Applied Chemistry
12 ^च	MBA	30	B. Tech
13 ^च	Nehru Studies (UGC)	31	Biochemistry Research Project (D- 2- P- 43)
14 ^ॻ	Political Science Major Research Project [Dr. Chousalkar]	32	Chemistry UGC XI th plan
15 ^च	Sociology UGC -SAP- DRS	33	Environmental Science : [A. 19.P.4]
16 ^च	Woman Studies (UGC)	34	Environmental Science UGC XI th plan
17 ⁻	Geography – Research project (Dr. Panhalkar S.S)	35	Environmental Science Research Project [D- 1- p- 114]
18 ^च	Geography - Research project (Dr. Sapkale J. B)	36	Food Science & Technology
19 ¹⁷	MCA Commerce		
20 ¹⁰	MSW		
210	Sociology – Research project [D – 1 – 124]		

D] Particulars of books received during the year through donation are as follows:

Sr.No	Names of the Donar	Number of
		Books
1	NBHM	26
2	Govt. of India	19
3	New Era publications	18
4	श्री. बा.भ. पाटील ग्रंथ प्रकाशन समिती, सांगली	12
5	CIIL, Mysore	10
6	डॉ. सुहास पेठें, सातारा	8
7	Shivaji University Pub.	6
8	Shri. Shivram Bhoje	3
9	ACU, New Delhi	2
10	Govt of Japan	1
11	Indian Science Institute, Bangalore	1
12	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान	1
13	The American Centre, Mumbai	1
14	आंध्रप्रदेश हिंदी ॲकेडमी हैद्राबाद	2
15	Others – (इतर)	81

E] Notable Additions during the year by Purchase:

Sr.No.	Title	Acc.No.
1	Monotone Iterative Tecnniques for Disc – Heikkila	263295
2	Characterstics Finite Elements in Computational Fluid Dynamics - Iannelil	263313
3	Molecular Nano electronics - Reed	262846
4	Analytical Chemistry –open Learning-34 vol set	266804-37
5	Applied Biophysicss – Tom, A	263192
6	Genetic Engineering – Setlow	263200
7	Nanobiotechnology Protocols – Rosenthal	263206
8	Protein Targeting Transport a & Translocation - Dalbely	263208
9	Molecular Biology Labfax vol.1-2 – Brown T.A	263209-10
10	Handbook of Food Engineering –Holdman & Lund	263346
11	Chilled Foods – Brown, K	263365
12	Dairy Processing & quality Assurance – Chandaan, R	263372
13	Handabook of World Food Legumes vol.1 - 3	263378-80
14	Encyclopedia of Modern UGC Curriaculum - XI. th plan Grants (set of 5 vols)	255921-25
15	A Prisoner of Birth – Jetree Archer	255997
16	अलिप्त दृष्टीकोनातून – पी. चिदंबरम	255998
17	गर्भसंस्कार – बालाजी तांबे	255999
18	Cold Steel – Tim Bouquet	264002
19	Fast Forword – Sharad Pawar	264003
20	Adosity of Hope – Barracti obama	264294
21	The White Tigers – Arvind Adiga	264004
22	Sea of Poppies - Amitaav Ghosh	264005
23	Ionic Liquids : an green solvents – Robin Rogels	264420
24	Selected Works of Motilal Nehru. 5V	263569-73
25	Jawaharlal Nehru 1903-1947 – A catalogue	263578
26	Oxford- Japanese/ German / Russian / French Dictionary	255885-96
27	पेटंटशाही आणि आपण – धारवाडकर	264468
28	ऐसे बोलले विझनेस गुरु – मॅकमिलन	264470
29	एका तेलियाने – कुबेर	264471
30	वरी एक आनंदयात्रा – भंडारे	264480

F] <u>PERIODICALS SECTION</u>:

The University Library subscribed to 60 foreign journals and 235 Indian Journals during the year 2008-09. 115 journals were received on gratis. In addition to the above there were 11 daily newspapers available for readers.

G] THESES – DISSERTATIONS & REPORT SECTION:

During the year 213 theses/dissertations and 49 reports were added.

10.3 <u>LIBRARY SERVICES TO READERS</u>

A] CIRCULATION OF BOOKS AND JOURNALS:

The numbers of registered library users were 5375. In all, 90,970 books were issued to users for home reading from Main Counter and Text Books Section. 167 teachers from affiliated colleges and institutes availed services of the University Library. 4 books were borrowed from libraries outside Kolhapur through "Inter-Library Loan System" and made available to the users. "Open Access" facility is available to students in all the sections. A separate catalogue of "Translated" books was made available at Stack Section for references.

- i] Reference facility for casual readers: In all 1057 casual readers were allowed to avail reference facility for reading materials within library premises on payment basis.
- ii] Permanent Membership by Deposit facility to 166 senior citizens and professionals was rendered by University Library on deposit of Rs.1000/- only per member.
- iii] In all 318 students appearing for Competative and NET/SET Examinations availed Reading Room facility by paying a deposit of Rs. 500/- Only per member and a monthly fee Rs.60/-.
- iv] In all 13 readers availed xerox facility on payment basis.
- v] The issue of CD-ROM's to students & teachers was 156 during the year. In all 1140 CD-ROM's are available on various subjects.

B] The Reading Hall:

The reading hall of the Library was kept open 18 hours a day from 6.00 a.m. to 12.00 mid-night on all days of a year except national holidays. The average daily attendance in the Reading hall was about 350. The Reading hall was managed by students from Shri Appasaheb Pawar Vidyarthi Bhavan studying under the 'Earn & Learn Scheme'. During the year under report 4437 books were issued from the reading hall counter.

C] Periodicals Section:

In order to meet the demands of students and research scholars, the Periodicals Section is kept open from 8.00 a.m. to 8.00 p.m. on all the working days (12 hours) and 10.20 a.m. to 6.00 p.m. on IInd & IVth Saturdays, Sundays & holidays. The average daily attendance in the section was 45. Newspaper clipping services related to university & affiliated colleges is rendered for administrative use.

D] U.G.C. INFONET Programme:

Shivaji University, being a member of this programme is getting access to 6000+ online foreign e-journals on various subjects published by 23 leading international publishers. These e-journals are made available through library website to faculty, research scholars and students. Departments are making use of this facility. The usage statistics of these journals was 64005 during the year of report.

E] Archival Cell:

Approximately 50,000 rare books and 6923 manuscripts were treated by cycling in the fumigation chamber. During the year 1305 Researchers and students availed services of this section. For digitization of rare books, manuscripts PS- 7000 Publication Scanner was purchased from the University Grants Commission grants and is being used.

F] Theses, Dissertations, Reference and Reports Section:

55 readers visited the section daily to consult the various reference works, theses, dissertations & reports available in this section. In total 6594 reference books on various subjects are available for consultation within the library premises.

G] SERIALS HOLDINGS:

The list of back volumes under title 'Serials holdings 'is also made available from library website.

10. 4 Library Automation Project:

The work of retroconversion of Library active collection has been completed on LibSys integrated library software and the bibliographic information about the collection is made availabele on intranet through library OPAC. In line with this, acquisition module, technical processing module for new purchase and circulation module to the readers has been initiated with the Libsys library software.

10.5 <u>Library Intranet Portal: Dynansagar:</u>

Library has developed a new library intranet portal named as Dynansagar which provides information regarding Career opportunities, Seminars, Conferences, Fellowships, impoatant phone numbers and Competative Examinations etc. The site is being widely used by members within the university campus.

10.6 Binding:

During the year 1200 books were got bound.

10.7 Free supply of textbooks to the children of class IV employees of the University:

Under the scheme, the University Library purchased and supplied 231 books to the school going wards of such employees. In all 26 employees availed this facility.

10.8 Teachers Personal Library Scheme:

During the year 154 teachers from university departments, administrative officers and affiliated college teachers availed this facility.

10.9 Visitors to the Library:

During the year, 863 visitors from colleges and other sections of the society visited the Barr.Balasaheb Khardekar Library

10.10 SPECIAL EVENTS:

- Organized Book exhibition during Feb 25 to 27, 2009 on account of "National Science Day" on the topic "Expanding Horizons of Science with emphasis on Astronomy"
- NAAC peer team visited Library on February 6, 2009
- One day Regional seminar was organized in association with Department of Library and Information science on January 5, 2009 on the occasion of 'Granthmohatsav 2008' for the benefit of library staff, students and Librarians from affiliated colleges. The theme of the seminar was 'Advances in Library Practices'.
- The library was awarded First Prize on University Foundation Day, November 18, 2008 i.e for the best maintenance during the 'Swachata Saptaha Abhiyan' of the University.
- One day awareness programme on "JCCC [J-Gate Custom Content Consortia] " was conducted in association with Informatics India Limited, Mumbai on September 24, 2008 for the benefit of faculty and research students.
- 6 UGC peer team visited the Library on August 19,2008 for reviewing XI th five year Plan proposal.
- 7 Library orientation programme to the new university students was organized during June 30 to July 11, 2008

B) Study Center

Annual Report for 2008-09 Study Centre, Kolhapur

The students of affiliated colleges in Kolhapur city, postgraduate students of the University departments, M.Phil/Ph.D. students and students appearing for NET/SET and competitive examinations, availed facility of Study Centre.

During the year under report 2008-09 students from affiliated colleges were admitted 208 in the Study Centre. In all 520 students from Postgraduate Departments/NET/SET & other examinations availed the study centre facility.

The Centre was kept open from 6 a.m. to 12 midnight (hours) on all days including Sundays and holidays.

The textbooks and reference books required for undergraduate & postgraduate students are kept in the Study Centre for consultation within the centre, only on production of Identity Card.

The total collection of books is 12681 in the Study Centre and 2 newspapers, 5 magazines are available for the benefit of studens.

The daily attendance of the students was 400. Some teaching staff members also took the benefit of Study Centre.

A)Study Center

वार्षिक अहवाल 2008.09

बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालय, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

- 10.1 वृत्तांत वर्षात नियतकालिके व ग्रंथ खरेदीसाठी खालील निधी मंजूर होता.
- (अ) विद्यापीठ निधी: रू. 35,00,000-00 एवढी अंदाजपत्रकीय तरतूद अहवाल वर्षात उपलब्ध होती. सदर मंजूर निधीतून नियतकालिकांसाठी रू. 30,00,000-00 व ग्रंथखरेदीसाठी रू. 5,00,000-00 एवढी रक्कम उपलब्ध होती. सदर उपलब्ध निधीतून रू. 478-00 ग्रंथ खरेदीसाठी सदर निधीचा विनियोग केला.
- (ब) विद्यापीठ अनुदान आयोग (11 वी योजना): वृत्तांत वर्षात (2008-09) एकूण रू. 19,58,526-00 निधी उपलब्ध होता. सदर अनुदानातून रू. 17,03,041-00 इतकी रक्कम नियतकालिकांच्या वर्गणीसाठी व रू. 2,55,485-00 ग्रंथखरेदीसाठी विनियोग झाला आहे.

10.2 ग्रंथसंग्रह :

(अ) – दि. 31-03-2009 रोजी विद्यापीठ ग्रंथालयात ग्रंथ, नियतकालिकांचे बांधीव संच व हस्तलिखिते यांची एकुण संख्या खालीलप्रमाणे होती.

ग्रंथ	नियतकालिकां चे बांधीव संच	हस्तलिखिते	प्रबंध-लघुप्रबंध	रिपोर्ट	एकूण
2,48,502	32,698	6,923	8,567	6,682	3,03,372

(ब) - वृत्तांत वर्षातील वाढ : वृत्तांत वर्षात (2008-09) विद्यापीठ / विद्यापीठ अनुदान आयोग निधीतून 559 खरेदी केलेले ग्रंथ आहेत. कॉन्टीजन्सीद्वारे 3,023 ग्रंथ खरेदी केले आहेत. देणगीद्वारे आलेल्या ग्रंथांची संख्या 191 एवढी आहे. अहवाल वर्षातील एकूण ग्रंथसंख्या 3,773 आहे.

खरेदी केलेल्या ग्रंथांची विभागवार संख्या खालीलप्रमाणे आहे.

					1
3	वनस्पतीशास्त्र	10	17	राज्यशास्त्र	14
२	जीवरसायनशास्त्र	7	36	इंग्रजी	33
ş	गणितशास्त्र	22	19	मराठी	23
8	संख्याशास्त्र	12	20	हिंदी	32
4	पदार्थविज्ञानशास्त्र	25	21	इलेक्ट्रॉनिक्स	16
Ģ	प्राणीशास्त्र	22	22	फॉरेन लॅंग्वेजिस	14
b	पर्यावरणशास्त्र	9	23	जैवतंत्राज्ञान	12

C	संगणकशास्त्र	57	24	विधी (Law)	20
\$	भूगोल	16	25	इंडस्ट्रीअल केमिस्ट्री	3
30	अर्थशास्त्र	25	26	सामान्य	88
33	इतिहास	17	27	संगीत व नाटयशास्त्र	10
32	समाजशास्त्र	17			
33	ग्रंथालय आणि	3			
	माहितीशास्त्र				
38	वृत्तपत्राविद्या	5			
34	शिक्षणशास्त्र	10			
१६	वाणिज्य व व्यवस्थापन	37			
		ए	कूण :		559

क) कॉन्टीजन्सीमधून 3023 ग्रंथ खालील संशोधन प्रकल्प / इतर योजना/इतर कोर्सेस व संशोधन योजने अंतर्गत खरेदी केले आहेत.

(I) So	cial Sciences/ Humanities		
1	Center of Social Exclusion and	22	Tourism
	Inclusive Policy		
2	Distance Education(IGNOU)		
3	Economics UGC SAP DRS		
4	English UGC Minor Research		(II) Sciences
	Research Project		
	[Dr.M.L.Jadhav]		
5	Economics Major Research	23	BOTANY-UGC DRS-SAP
	Project– [Dr.V.B.Jugale]		
6	Economics Major Research	24	Chemistry UGC SAP-DRS
	Project (Unstable		·
	AgricultureDr.Dandage)		
7	Gandhian Studies Centre	25	NBHM [Mathematics]
	(UGC)		
8	Geography UGC-minar	26	M. Tech in Computer Science
	research project		(University Fund)
	(Dr. D.H.Pawar)		
9	HISTORY- Major Research	27	PHYSICS- UGC SAP DRS
	Project – UGC – (Dr.P.A.Patil)		
10	LAW- Major Research Project	28	Physics [ASSIST
			PROGRAMME]
11	MARATHI- UGC Major	29	Applied Chemistry

	Research Project (Dr.V.Shinde)		
	3 \	-	
12	MBA	30	B. Tech
13	Nehru Studies (UGC)	31	Biochemistry Research Project
			[D- 2- P- 43]
14	Political Science Major	32	Chemistry UGC XI th plan
	Research Project [Dr.		
	Chousalkar]		
15	Sociology UGC -SAP- DRS	33	Environmental Science:
			[A. 19.P.4]
16	Woman Studies (UGC)	34	Environmental Science UGC
			XI th plan
17	Geography – Research project	35	Environmental Science
	(Dr. Panhalkar S.S)		Research Project
			[D- 1- p- 114]
18	Geography - Research project	36	Food Science & Technology
	(Dr. Sapkale J. B)		
19	MCA Commerce		
20	MSW		
21	Sociology – Research project		
	[D-1-124]		

(ड.) अहवाल वर्षात देणगीदारांकडून देणगीदाखल प्राप्त झालेल्या पुस्तकांची संख्या खालीलप्रमाणे आहे.

Sr.No	Names of the Donar	Number of
		Books
1	NBHM	26
2	Govt. of India	19
3	New Era publications	18
4	श्री. बा.भ. पाटील ग्रंथ प्रकाशन समिती, सांगली	12
5	CIIL, Mysore	10
6	डॉ. सुहास पेठे, सातारा	8
7	Shivaji University Pub.	6
8	Shri. Shivram Bhoje	3
9	ACU, New Delhi	2
10	Govt of Japan	1
11	Indian Science Institute, Bangalore	1
12	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान	1
13	The American Centre, Mumbai	1
14	आंध्रप्रदेश हिंदी ॲकेडमी हैद्राबाद	2
15	Others – (इतर)	81

इ.) अहवाल सालात खरेदी केलेल्या उल्लेखनीय ग्रंथांची यादी :

Sr.No.	Title	Acc.No.
1	Monotone Iterative Tecnniques for Disc – Heikkila	263295
2	Characterstics Finite Elements in Computational Fluid Dynamics - Iannelil	263313
3	Molecular Nano electronics - Reed	262846
4	Analytical Chemistry –open Learning-34 vol set	266804-37
5	Applied Biophysicss – Tom, A	263192
6	Genetic Engineering – Setlow	263200
7	Nanobiotechnology Protocols – Rosenthal	263206
8	Protein Targeting Transport a & Translocation - Dalbely	263208
9	Molecular Biology Labfax vol.1-2 – Brown T.A	263209-10
10	Handbook of Food Engineering –Holdman & Lund	263346
11	Chilled Foods – Brown, K	263365
12	Dairy Processing & quality Assurance - Chandaan, R	263372
13	Handabook of World Food Legumes vol.1 - 3	263378-80
14	Encyclopedia of Modern UGC Curriaculum - XI. th plan Grants (set of 5 vols)	255921-25
15	A Prisoner of Birth – Jetree Archer	255997
16	अलिप्त दृष्टीकोनातून – पी. चिदंबरम	255998
17	गर्भसंस्कार – बालाजी तांबे	255999
18	Cold Steel – Tim Bouquet	264002
19	Fast Forword – Sharad Pawar	264003
20	Adosity of Hope – Barracti obama	264294
21	The White Tigers – Arvind Adiga	264004
22	Sea of Poppies - Amitaav Ghosh	264005
23	Ionic Liquids : an green solvents – Robin Rogels	264420
24	Selected Works of Motilal Nehru. 5V	263569-73
25	Jawaharlal Nehru 1903-1947 – A catalogue	263578
26	Oxford- Japanese/ German / Russian / French Dictionary	255885-96
27	पेटंटशाही आणि आपण – धारवाडकर	264468
28	ऐसे बोलले विझनेस गुरु – मॅकमिलन	264470
29	एका तेलियाने – कुबेर	264471
30	वरी एक आनंदयात्रा – भंडारे	264480
31	मी असा घडलो – भालचंद्र मुणगेकर	264467

ई. नियतकालिके विभागः

अहवाल वर्षात 60 विदेशी नियतकालिके व 235 भारतीय नियतकालिकांची वर्गणी भरली व त्याप्रमाणे ती ग्रंथालयाकडे आली. 115 नियतकालिके देणगी स्वरूपात जमा झालेली आहेत. तसेच मराठी व इंग्रजी, हिंदी भाषेतील 11 वर्तमानपत्रे वाचकांसाठी उपलब्ध केली आहेत.

फ. प्रबंध-लघुप्रबंध व अहवाल विभागः

अहवाल वर्षात एकूण 213 प्रबंध, लघुप्रबंधाच्या व 49 अहवालांच्या संख्येत वाढ झाली.

10.3 ग्रंथालयीन सेवा :

अ- पुस्तके व नियतकालिके देवघेव :

वृत्तांत वर्षात नोंदलेल्या वाचकांची संख्या 5375 एवढी आहे. देवघेव विभाग व टेक्स्ट बुक विभाग येथून या वर्षात एकूण 90,970 पुस्तके वाचकांना घरी वाचावयास दिली. तसेच संलग्न महाविद्यालयातील व शैक्षणिक संस्था मधील 167 शिक्षकांनी ग्रंथालय सेवेचा लाभ घेतला. 'आंतर ग्रंथालयीन देवघेव' या योजनेद्वारे 4 पुस्तके कोल्हापूर बाहेरच्या ग्रंथालयाकडून मागवून घेवून अभ्यासकांची सोय केली. ग्रंथालय विभागात विद्यार्थ्यासाठी 'मुक्तद्वार पध्दत' उपलब्ध आहे. तसेच ग्रंथदालन विभागात 'अनुवादित' पुस्तकांची स्वतंत्र तालिका संदर्भासाठी तयार केली आहे.

- 1) एकूण 1057 वाचकांनी आवश्यक ते शुल्क भरून संदर्भ सुविधा उपलब्ध करून घेतली.
- 2) एकूण 166 ज्येष्ठ नागरिकांनी प्रत्येकी रू. 1,000-00 या। प्रमाणे अनामत रक्कम भरून ग्रंथालयाचे कायमचे सभासदत्व घेतले आहे.
- 3) स्पर्धा परीक्षा व नेट/सेट इत्यादी परीक्षांना बसलेल्या 318 विद्यार्थ्यांनी अभ्यासिकेत बसण्यासाठी प्रत्येकी रू. 500-00 प्रमाणे अनामत रक्कम व रू 60-00 मासिक शुल्क भरून ग्रंथालयाची सुविधा घेतली.
- 4) एकूण 13 वाचकांनी झेरॉक्स सुविधेचा लाभ शुल्क भरून घेतला.
- 5) अहवाल वर्षापर्यंत एकूण 1140 विविध विषयांवरील सीडी रॉम उपलब्ध आहेत. सदर सीडी विद्यार्थी व शिक्षक यांना मागणीनुसार वापरण्यासाठी दिल्या जातात. एकूण 156 सीडी रॉम वापरावयासाठी उपयोगात आणल्या.

ब- अभ्यासिका :

राष्ट्रीय सुट्टीचे दिवस सोडून इतर सर्व दिवशी सकाळी 6 ते रात्री 12 वाजेपर्यंत अशी 18 तास अभ्यासिका उघडी ठेवली. अभ्यासिकेमध्ये दररोज अंदाजे 350 विद्यार्थ्यांची उपस्थिती होती. सदर अभ्यासिका डॉ.आप्पासाहेब पवार विद्यार्थी भवनातील 'कमवा व शिका' या योजनेतून शिक्षण घेणा-या अंशकालिन विद्यार्थी मदतिनसांकडून चालवली गेली. अहवाल वर्षात अभ्यासिकेत 4437 पुस्तकांची देवघेव करण्यात आली.

क- नियतकालिक विभाग :

नियमित व संशोधक विद्यार्थ्याच्या वाढत्या मागणीची गरज भागविणेसाठी नियतकालिक विभाग कामकाजाच्या दिवशी सकाळी 8 ते रात्री 8 वाजेपर्यंत असा 12 तास उघडा ठेवला. तसेच दुस-या व चौथ्या शनिवारी, रविवारी व सुटट्यांच्या दिवशी सकाळी 10.20 ते सायंकाळी 6 वाजेपर्यंत सदर विभाग उघडा ठेवण्यात येतो. सदरच्या विभागाचा दररोज सरासरी 45 वाचकांनी लाभ घेतला. नियतकालिके विभागातर्फे विद्यापीठ व महाविद्यालयांविषयीच्या बातम्यांची कात्रण सेवा प्रशासकीय उपयोगासाठी दिली जाते.

ड- यूजीसी-इन्फोनेट योजनाः

या राष्ट्रीय स्तरावरील या योजनेत जी विद्यापीठे समाविष्ट केली आहेत. त्यात शिवाजी विद्यापीठाचा अंतर्भाव झालेला आहे. सदर योजने अंतर्गत विविध विषयावरील व संशोधन क्षेत्रातील 23 आंतरराष्ट्रीय विख्यात प्रकाशकांची महत्वाची 6000.+ परदेशी ई-नियतकालिके शिक्षक, संशोधक व अभ्यासक यांच्यासाठी ग्रंथालयाच्या संकेत स्थळावर ऑन लाईन सेवेद्वारे उपलब्ध झाली आहेत. विविध अधिविभागांनी या सुविधेचा लाभ घेण्यास सुरूवात केली आहे व याद्वारे अहवाल वर्षात एकूण 64005 लाभार्थीनी या संकेतस्थळास भेट दिली.

इ- अर्काइव्हल सेल विभाग :

अर्कायव्हल सेल विभागातील 50,000 ग्रंथ व 6,923 हस्तलिखिते यांची देखभाल केली जाते. अहवाल सालात संशोधकांनी व वाचकांनी अभ्यासासाठी सदर ग्रंथांचा लाभ घेतला. वर्षभरात एकूण 1305 संशोधक, विद्यार्थी व वाचक यांनी या विभागाचा लाभ घेतला. दुर्मिळ ग्रंथ, हस्तलिखिते यांचे डिझीटायझेशन करण्यासाठी विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या निधीतून खरेदी करण्यात आलेला पी एस-7000 पब्लिकेशन स्कॅनर कार्यरत आहे.

ई- **प्रबंध, शोधनिबंध व अहवाल व संदर्भ विभाग**: या विभागात या विद्यापीठाने मान्य केलेले प्रबंध, शोधनिबंध, सेन्सस रिपोर्ट, जिल्हानिहाय सांख्यिकी अहवाल व संदर्भ साधणे, इत्यादी संशोधक/ अभ्यासकांच्या उपयोगासाठी ठेवले आहेत. दररोज सुमारे 55 संशोधक विद्यार्थ्यांनी, अभ्यासकांनी या विभागाचा लाभ घेतला. या विभागात विविध विषयांवरील एकूण 6594 पुस्तके संदर्भासाठी उपलब्ध आहेत.

फ सिरियल्स होल्डिंग्ज

ग्रंथालय संकेत स्थळावरुन 'सिरियल्स होल्डिंग्ज' या शीर्षकाखाली नियतकालिकांच्या खंडाची (बॅक व्हॉल्यूमस्) यादी समाविष्ट केली आहे.

10.4 ग्रंथालय संगणकीकरण प्रकल्पः

ग्रंथालयातील वाचनसाहीत्याचे Retroconversion Libsys या संगणकप्रणालीत करण्यात आलेले असून सदर वाचनसाहीत्याची सुचीबद्ध माहीती ग्रंथालय OPAC वर उपलब्ध करण्यात आलेली आहे. तसेच ग्रंथाची निवन खरेदी, तांत्रिक प्रिक्रिया व ग्रंथ देव-घेव मोउयुल्स् Libsys संगणक प्रणालीत चालू करण्यात आलेल्या आहेत.

10.5 ज्ञानसागर पोर्टलः

ग्रंथालयाने विकसीत केलेल्या ज्ञानसागर पोर्टलद्वारे नोकरीविषक, चर्चासत्रे, स्पर्धापरीक्षा, महत्वाचे फोन नंबर्स इ. विषयक अद्यावत माहीती उपलद्ध करण्यात आलेली आहे.

- 10.6 ग्रंथ बांधणी अहवाल सालात 1200 ग्रंथांची बांधणी करून घेण्यात आली.
- 10.7 विद्यापीठातील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या मुलांना क्रमिक पुस्तके देण्याची योजना :

अहवाल सालात या योजनेखाली चतुर्थ श्रेणी कर्मचा-यांच्या शालेय व महाविद्यालयीन शिक्षण घेणा-या पाल्यांना 231 क्रमिक पुस्तके पुरविली. या योजनेचा लाभ 26 कर्मचा-यांनी घेतला.

10.8 शिक्षकांची वैयक्तिक ग्रंथालय योजना :

अहवाल सालांत या योजनेचा लाभ विद्यापीठातील शिक्षक, प्रशासकीय अधिकारी व संलग्न महाविद्यालयातील असे मिळून एकुण 154 शिक्षकांनी लाभ घेतला.

10.9 ग्रंथालय पहावयास आलेले वाचक/पर्यटक:

अहवाल सालात महाविद्यालये/ शैक्षणिक संस्था येथील सहली व अभ्यास सहलीसाठी आलेले एक्ण- 863 विद्यार्थी/पर्यटक यांनी बॅ.बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालयास भेट दिली.

10..10 विशेष घटनाः

- 1 दिनांक 25 ते 27 फेब्रुवारी 2009 रोजी राष्ट्रीय विज्ञान दिनानिमित्य "Expanding Horizons of Science with emphasis on Astronomy" या विषयावरील अनेक पुस्तके, नियतकालिके तसेच संदर्भग्रंथ यांचे प्रदर्शन ग्रंथालयात भरविले होते. या प्रदर्शनाचा लाभ विद्यार्थी, वाचक व शिक्षक यांनी घेतला.
- 2 दिनांक 6 फेब्रुवारी 2009 रोजी राष्ट्रीय मूल्यांकन एवंम प्रत्यायन परिषद (NAAC) यांची सहयोगी सिमतीची भेट ग्रंथालयास झाली.
- 3 दिनांक 5 जानेवारी 2009 रोजी ग्रंथालय व माहीतीशास्त्र विभागामार्फत 'ग्रंथमहोत्सव 2008' या कार्यक्रमाअंतर्गत Advances in Library Practices या विषयावर एकदिवसीय अभ्यासवर्गाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाचा लाभ ग्रंथालयातील कर्मचारी, विद्यार्थी व संलग्नीत महाविद्यालयातील ग्रंथपाल यांनी घेतला.
- 4 विद्यापीठाच्या स्वच्छता सप्ताह अभियानाअंतर्गत उत्कृष्ट स्वच्छतेबदलचा प्रथम पुरस्कार ग्रंथालयास विद्यापीठाच्या वर्धापनदिना दिवशी दिनांक 18 नोव्हेंबर 2008 रोजी प्रदान करण्यात आला.
- 5 दिनांक 24 सप्टेंबर 2008 रोजी Informatics India Ltd, Mumbai व ग्रंथालय याांच्या संयुक्त विद्यमाने संशोधक व शिक्षकांसाठी "JCCC (J-Gate Custom Content Consortia)" या डेटा बेस संबंधी एकदिवसीय अवेअरनेस प्रोग्रॅम आयोजित करण्यात आला.
- 6 दिनांक 19 ऑगष्ट 2008 रोजी अकराव्या पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत विद्यापीठ अनुदान आयोगाची सहयोगी समितीची ग्रंथालयास भेट झाली.

7 दि. 30 जुन ते 11 जुलै, 2008 मध्ये विद्यापीठातील सर्व अधिविभागाच्या पदव्युत्तर व संशोधक विद्यार्थ्यासाठी ग्रंथालयामार्फत ''ग्रंथालय/ ग्रंथालयसेवा परिचय कार्यक्रम" हा उपक्रम विद्यापीठात नव्याने प्रवेश घेण्या-या विद्यार्थ्याकरिता राबविण्यात आला.

अभ्यासकेंद्र, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर वार्षिक अहवाल सन 2008-09

कोल्हापूरातील सर्व संलग्न महाविद्यालयातील पदवीपूर्व विद्यार्थी व विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर विभागातील विद्यार्थी यांना वाचनाच्या सोयी उपलब्ध करून देण्यासाठी अभ्यासकेंद्राची स्थापना करण्यात आली आहे.

एम्.फिल., पीएच.डी. चे विद्यार्थी तसेच नेट/सेट व स्पर्धा परीक्षेस बसणा-या विद्यार्थ्यानाही या अभ्यासिकेत प्रवेश दिला जातो.

सन 2008-09 या शैक्षणिक वर्षात कोल्हापूर शहरातील विविध महाविद्यालयात शिकणा-या 208 विद्यार्थ्यांना अभ्यासिकेत प्रवेश देण्यात आला. नेट/सेट व स्पर्धा परीक्षेच्या तसेच पदव्युत्तर विभागातील 520 विद्यार्थ्यांनी या अभ्यासिकेचा उपयोग करून घेतला.

हे अभ्यासकेंद्र दररोज व सर्व सुट्टयांच्या दिवशी सकाळी 6 ते रात्री 12 असे 18 तास अभ्यासासाठी खुले असते.

या केंद्रात पदवीपूर्व व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी लागणारी क्रमिक पुस्तके व संदर्भ ग्रंथ ठेवण्यात आले असून एकूण ग्रंथांची संख्या 12681 इतकी आहे तसेच एकूण 5 मासिके व 2 वर्तमानपत्रे विद्यार्थ्यांसाठी घेतली जातात.

अभ्यासिकेमध्ये वाचकांच्या हजेरीचे प्रमाण सरासरी दरदिवशी 400 इतके होते.

पदव्युत्तर विभागातील काही प्राध्यापकांनी या ग्रंथालयाचा उपयोग करून घेतला.